

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2009-0024

Klageren: XX

Indklagede: DSB

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 600 kr. for at rejse uden billet. Havde kun sedler.

**Ankenævnets
sammensætning:** Formand Tine Vuust
Ingrid Dissing (2 stemmer)
Claus Jørgensen
Torben Steenberg

SAGSFREMSTILLING:

Klageren reklameret til indklagede: 22. februar 2009.

Klagegebyr modtaget i ankenævnet: 17. marts 2009.

Sagens faktiske forhold: Klageren har oplyst, at hans barnebarn rejste med toget fra Kolind station til Århus den 11. februar 2009. Hun havde kun en hundredekroneseddel og havde fået oplyst, at hun kunne købe billet i toget. Ved kontrol af hendes rejsehjemmel kl. 13.00 blev hun pålagt en kontrolafgift på 600 kr. for at rejse uden billet, idet det ikke er muligt at købe billet i toget.

SEKRETARIATETS OPLYSNINGER: Kolind station har ifølge DSBs hjemmeside ikke noget billet-salgskontor eller nogen Kort&Godt-butik, men en billetautomat som ikke tager i mod sedler.

Folketingets Trafikudvalg har i 2004 spurgt daværende trafikminister om billetautomater og kontrolafgifter på de ruter, som ARRIVA har overtaget fra DSB. Uddrag af spørgsmål og svar gengives her:

”Vil ministeren redegøre for, hvilke krav der er stillet til mulighederne for at købe billet udenfor normal butiksåbningstid på de af ARRIVA betjente stationer – herunder muligheden for betaling med hhv. mønter, sedler og kort” **Svar:** I Trafikministeriets kontrakt med ARRIVA fremgår det, at passagererne på de udbudte strækninger skal kunne købe billetter på alle de stationer, ARRIVA betjener. Billetterne skal kunne købes kontant eller med Dankort. Udenfor billetsalgets åbningstider på de stationer, hvor der er betjent billetsalg, kan passagererne købe billetter i de Rebaut-billetautomater, som ARRIVA har overtaget fra DSB. I disse automater kan der betales med mønter og Dankort.

”Finder ministeren det rimeligt og i overensstemmelse med Arrivas forpligtigelser, såfremt det på en station uden for normal butiksåbningstid alene er muligt at benytte mønter til billetkøb og manglende

billetkøb samtidig sanktioneres med selskabets kontrolafgift på 500 kr.?” **Svar:** ARRIVA lever op til de kontraktlige forpligtigelser til salg af billetter, som fremgår af min besvarelse af spørgsmål 194. ARRIVA skriver i selskabets forretningsbetingelser, at kontrolafgiften på 500 kr. i særlige tilfælde kan bortfalde, og at dette vil ske, hvis der kan rejses berettiget tvivl om, hvorvidt passageren har haft mulighed for at løse gyldig billet. Som eksempel herpå nævnes, at automaten, på en i øvrigt selvbetjent station, ikke har virket. Da ARRIVA står i den vanskelige afvejning mellem på den ene side at undgå, at folk kører uden billet, og på den anden side ikke uretmæssigt at opkræve en kontrolafgift, mener jeg ikke, at ARRIVAs afgift på 500 kr. er urimelig, selv om det kun er muligt at købe billet i en automat. Jeg antager dog, at ARRIVA – som selskabet også har tilkendegivet overfor mig – til enhver tid udøver konduite i tvivlssituationer.”

Ministeren blev endvidere spurgt om, hvorvidt han fandt det rimeligt, hvis det i en bestemt del af døgnet alene er muligt at anvende mønter og ikke sedler til kontant køb af billetter. Ministeren svarede, at de automater, der står på ARRIVAs strækninger, er overtaget fra DSB, og at vurderingen af problemstillingen i udgangspunktet må være den samme for DSB og ARRIVA. DSB fravalgte muligheden for at betale med sedler af kriminalpræventive hensyn, idet automater med sedler ville indeholde store beløb i kontanter både fra betalingen og i byttepenge og dermed være mål for tyveri og hærværk med store reparationsomkostninger og gener til følge. Da passagerer har mulighed for at købe billetter over internettet, telefonen eller i betjente billetsalg, er det efter ministerens opfattelse en rimelig afvejning af to modsatrettede hensyn.

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER:

Klageren: Ønsker kontrolafgiften annulleret eller nedsat og har til støtte herfor gjort gældende,

at barnebarnet havde fået oplyst, at hun kunne købe billet i toget,

at hun kun havde en hundredekroneseddel og sad med den i hånden, da kontrolløren kom og afviste, at man kunne købe billet hos ham,

at 600 kr. er dyrt, når hun ikke har forsøgt at snyde nogen og i øvrigt ikke har nogen indtægt, idet hun går på efterskole og kun er 16 år, ligesom hun slet ikke er vant til at køre med tog, så det har været en rigtig ubehagelig oplevelse for hende.

Indklagede: Fastholder kravet om betaling af kontrolafgiften og har til støtte herfor gjort gældende,

at DSB ikke sælger billetter i toget, og det fremgår heller ikke af noget af DSB's informations- eller reklamemateriale, hvorfor det ikke kan være hos DSB, at klagerens barnebarn har fået oplyst, at hun kunne købe billet i toget,

at det fremgår af DSB's forretningsbetingelser § 4,1, 1. punktum, at passageren ved rejsens begyndelse skal være i besiddelse af gyldig billet eller kort, ifølge § 4,2 1. punktum, skal passagerer, der træffes uden gyldig billet eller kort, betale en kontrolafgift på 600 kr. Bestemmelsen fremgår desuden af opslag på stationerne og opslag på eller ved togets dørpartier,

at billetter kan købes i stationens automat, der modtager mønter og Dankort, i DSB's netbutik eller bestilles telefonisk. Det er desuden muligt at købe et- eller to-klipkort til en given rejse i forsalg til benyttelse på valgfri dag, samt

at klagerens barnebarn havde mulighed for at købe sin billet på påstigningsstationen.

BILAG TIL SAGEN:

Kopi af kontrolafgiften.

Kopi af parternes korrespondance.

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER: I henhold til § 4, stk. 3, i bekendtgørelse om kontrolafgifter af 22. september 2006 udstedt i medfør af dagældende lov om jernbaner § 23, fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne.

Det fremgår af DSBs forretningsbetingelser, at passageren ved rejsens begyndelse skal have gyldig billet eller kort, der opbevares under hele rejsen. Passageren skal selv sikre sig, at billet eller kort er stemplet korrekt. Hvis passageren ikke har gyldig billet eller kort, når han/hun bliver kontrollet, skal der betales en kontrolafgift på 600 kr.

Derudover er anført følgende: "**3.4 Billetsalg i DSB tog (ikke S-tog)**

Der sælges kun voksen-, børne- og cykelbilletter i tog og kun til rejser, der passerer Øresund. Særlige billetter, herunder 65-billetter og ungdomsbilletter, andre rabatbilletter eller kort, kan ikke købes i toget. Ved billetkøb i tog opkræves der et tillæg på 80 kr. pr. passager, cykel eller hund."

På DSBs hjemmeside er under "Om billetter og kort" anført følgende:

"DSB Standard i hele landet

Når du skal rejse fra én by i Danmark til en anden, kan du altid købe en DSB Standardbillet. Hvis du vil være sikker på en siddeplads, kan du reservere en pladsbillet på InterCity, InterCityLyn og Interregionaltog. Du kan købe din DSB Standardbillet på alle stationer, online eller ved at ringe til DSB Kundecenter på 70 13 14 15.

DSB Standard som klippekort

Du kan også købe en DSB Standardbillet som klippekort. Hvis du ikke er sikker på, hvilken dato du vil rejse, kan du købe billetten som klippekort og blot stemple kortet, inden du stiger på toget.

Du kan købe dit klippekort på alle DSB stationer eller på telefon 70 13 14 15."

Om end det kunne være udtrykt tydeligere, fremgår det af orienteringen til passagererne, at det kun er muligt at købe billet i tog, der passerer Øresund. Klagerens barnebarns rejse foregik i Jylland.

Det står anført på stationerne og på siderne på togene, at man ikke skal rejse uden billet eller kort, idet det koster en kontrolafgift på 600 kr. Ankenævnet bemærker, at det i flere år ikke har været muligt at købe billet på toget. Med henvisning til det anførte om baggrunden for, at det ikke er muligt at betale med sedler i billetautomater, finder ankenævnet ikke grundlag for at udtale kritik af, at man i billetautomater kun kan betale med mønter eller dankort. Ankenævnet har her ved også lagt vægt på, at det i dag er muligt at købe billetter via internettet eller over telefonen.

Ankenævnet lægger til grund, at klagerens barnebarn steg på toget, selv om hun vidste, at hun ikke havde nogen gyldig rejsehjemmel. Det kan ikke lægges til grund, at hun af en DSB-ansat forinden havde fået oplyst, at det var muligt at købe billet i toget.

Ankenævnet finder herefter, at der ikke har foreligget sådanne særlige omstændigheder, der kan fritage klagerens barnebarn for at betale den pålagte kontrolafgift.

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

DSB er berettiget til at fastholde kravet om betaling af kontrolafgiften på 600 kr. Beløbet skal betales inden 30 dage efter modtagelsen af denne afgørelse, jf. § 8 i ankenævnets vedtægter.

Klageren får derfor ikke medhold i klagen, og det indbetalte klagegebyr på 160 kr. tilbagebetales ikke til klageren.

DSB betaler ikke gebyr for sagens behandling i ankenævnet, da klageren ikke har fået helt eller delvist medhold i klagen.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 6. oktober 2009.

Tine Vuust
Nævningsformand